

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partium Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 17. De Virtute Temperantiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

Perseverantiam : Sic curruo , id est , perseve-
rante curru. Nam , ut optimè ait D. Bernardus : *Epist. 159.*
... Christum sequi , si non contingat con-
... De curruo (subiungit Anselmus) credendo ,
... Amando , corpus affligendo , & benè ope-

Considera , quandò perficis opus aliquod virtuo-
... qua ratione in fine manu recipies palmam ,
... eterna cingerur corona in fine , in fine obti-
... virtutis meritum , assequeris præmium & gau-

Neque contentus sis Perseverantia , virtute natu-
... cerce quoque insulam , virtutem supernatu-
... perseverando ad finem operis usque , non
... honestate virtutis ; verum etiam propter
... Dei , propter voluntatem Dei , propter exem-
... Christi.

CAP. XVII.

De Virtute Temperantia.

Hæc virtus est moderatrix concupiscibilis circa
... gustus & tactus. Refrenat & com-
... affectum & appetitum interiorem delectatio-
... objecta sensibilia ad tactum & gustum per-
... : ne in horum usu homo transgrediatur recta
... regulam , secundum debitas circumstantias.
... namque sensibilibus , ut docet S. Thomas , se-
... naturam suam non est contraria Rationi , imò
... instrumentum ei ancillatur ad consequendum
... finem ; sed est ei contraria secundum ex-
... & secundum immoderantiam : qui excessus,
... contrarius , temperatur & refrenatur a Tem-
... perantia.

Et quemadmodum virtus Fortitudinis principa-
... animam contra maxima terribilia ; se-
... , contra minora ; ita virtus Temperantia
...
O 2

principaliter refrenat appetitum à maximis delectationibus sensibilibus (veluti sunt illæ, quæ sequuntur operationes naturales, spectantes ad conservandam naturam, aut in individuo, quæ fit per cibum & potum aut in specie, quæ fit per generationem) & secundario refrenat quoque cæteras delectationes sensibilis adedò vehementes.

2. Materia, circa quam occupatur hæc virtus, duplex est: proxima & remota. Proxima est affectus ternus amoris delectationis sensibilis. Remota est actio externa.

Finis, veluti in cæteris virtutibus, est honestas virtutis Regula Temperantiæ, secundum S. Thomam, est necessitas & congruentia: videlicet, ut habitus bonis sensibilibus vitæ hujus utamur, quantum necessarium est, & convenit proprio cujuslibet status.

S. Aug. lib.
de morib.
Eccl. 6. 21.

Hoc idem confirmat S. Augustinus, dicens: *Regula Temperantiæ est necessitas vitæ & officiorum; quantum sufficit ad vitam & operationes animæ & corporis, juxta cujuslibet statum.*

3. Duo sunt virtutis hujus principales actus. Primus est, temperare appetitum interiore delectationibus sensibilis. Secundus est, temperare & gubernare etiam actus exteriores, ut omnes debent cum convenientia & circumstantia fiant, juxta regulam Rationis & legis Dei.

4. Vicia contraria huic virtuti sunt: *Intemperantia per excessum; & Insensibilitas, seu Stupor per defectum; quando ad declinandam fugiendamque cujuslibet generis delectationem, subtrahitur cognitio id, quod eidem, secundum rectam rationem, & necessarium.*

loc. cit.

5. Quantum ad moderatum hujus virtutis usum in praxin, advertendum est, secundum S. Augustinum, Temperantiam in cibo non esse exercendam cum moderamine passionis; sed cum dominio Rationis: *Non sursum cupiditate, sed altitudine mentis sumendus est cibus: non in quantitate & qualitate cibi; sed in cupiditate temperatum est.* Hoc fit, quando animæ subministratur

spiritualis, sancta quadam mediante considera-
tione: etenim anima sapore spiritus plecta nihil curat
oblectationem.

Finis Temperantiae non debet esse solum finis na-
turalis salutis corporis; sed altior finis, nimirum hone-
statis, & gloria Dei.

Inter Temperantiam exercenda quoque est virtus
abstinentiae, subtrahendo saepenumero nobis partem
necessarii, propter majus bonum spirituale animae,
in qua aptior magisque disposita fiat ad contempla-
tionem rerum coelestium.

Deusque, optima regula est, quam & summopere
commendat S. Bonaventura, nimirum, si, in regi-
one & gubernatione proprii corporis, modum,
Deus ter Opt. Max. totum hoc Univerſum
& gubernat, imitemur. S. D. M. nec deficit
nec abundat in superfluis, inquit S.
Bonaventura; ita nos habere debemus in guber-
natione nostri corporis, ut solum ei subministre-
mus, quod est necessarium ad vitae sustentationem,
ceterosque subeundos: quia corpus est propter ani-
mam, & anima propter DEVM. Eidem vero
regemus & subtrahamus torum id, quod est super-
fluum, quodque potius spectat ad sensualitatem,
quam ad necessitatem.

CAP. XVIII.

De Virtute Continentiae.

Continentia est moderatio quaedam, licet im-
perfecta, passionum ad tactum pertinentium. 2. 2. q. 155.
secundum S. Thomam, ille est, & dicitur
continentis, qui persistit in ratione recta, abstinens à
concupiscentiis. Quapropter Continentia distinguitur
Temperantia, & Castitate, ut imperfectum à per-
fecto,
O 3